

číslo 4

ročník 29

Zpravodaj

Zemědělský svaz ČR, Hybernská 38, 110 00 Praha 1, tel.: 226 211 000, www.zscr.cz

Rodinná hospodářství v českém zemědělství: nikdo se nehlásí

Co je to rodinná farma? Sám sedlák s malým políčkem, které obhospodařuje jen za pomoci své rodiny? Nebo i ten, který má zaměstnance? Pak by, nadneseně řečeno, mohl být největší rodinnou farmou v ČR Agrofert. Naši zákonodárci se loni rozhodli kodifikovat rodinná zemědělská hospodářství. Já to považuji za nadbytečné, ba škodlivé. U příležitosti toho, že se ovšem zemědělci nijak nehrnou, aby se nechali jako rodinní farmáři registrovat, chci říct, že jsem tomu rád. A vyzvat k tomu, ať se raději spolu všichni navzájem bavíme a učíme spolupracovat. Než abychom vytvářeli umělé příkopy.

Rodinná hospodářství představují neodmyslitelnou součást českého zemědělství. Ovšem jak je definovat? Zemědělský svaz dlouhodobě hájí zájmy všech zemědělců, kteří produkují potraviny, bez ohledu na jejich právní formu, velikost, strukturu či rodinné zázemí. Tato různorodost je přirozená a není důvod ji dělit na „rodinné farmy“ a „jiné zemědělce“ podle umělých kritérií, které by vytvářely nerovné podmínky v přístupu ke státní podpoře.

Rodinná zemědělská hospodářství vstoupila loni do české legislativy jako specifický typ zemědělského podnikání, které je vlastně rodinnými příslušníky a není větší než tisíc hektarů. Existuje spousta druhů zemědělců, od těch, kteří mají kus pole za domem nebo chovají pár hospodářských zvířat až po velké podniky, které často vznikly dalším rozvojem zemědělských družstev. Samotné vytváření dalších kategorií jsem vždy považoval za spíše nešťastné. Říkal jsem to před kodifikací rodinných farem v zákoně a stojím si za tím i nyní, kdy se ukazuje, že zemědělci se jako rodinná zemědělská hospodářství neregistrují.

Myslím, že místo umělého kategorizování bychom se měli soustředit raději na konstruktivní řešení konkrétních výzev našeho sektoru, ne na stavění na rozdíl mezi jednotlivými skupinami podnikatelů, ale na jejich společných zájmech.

Rozdělování zemědělců není řešení

Minulá vláda ve svých připomínkách k loňskému návrhu novely uvedla, že v našem právním řádu již existují ustanovení o rodinných závodech. Tento koncept rodinného podnikání je dostatečně upraven a nemusí být uměle rozdělován na další specifické kategorie. Představujeme-li si zemědělce jako komplexní segment s různorodými formami podnikání, není správné a spravedlivé vytvářet kategorie „dobrých“ a „méně odpovědných“ zemědělců podle toho, zda podnikají v rodinném či jiném rámci. Takovéto dělení je

nejen neefektivní, ale především škodlivé.

Dělení zemědělců na „rodinné farmy“ a „jiné“ podniky vede k neproduktivnímu vytváření příkopů mezi jednotlivými segmenty. Budme tedy pro tuto chvíli rádi, že registrace rodinného hospodářství byla v zákoně navržena tak administrativně náročně, že pokud neexistují konkrétní výhody plynoucí z tohoto statusu, motivace farmářů se registrovat je nízká.

Zemědělská politika by měla podporovat všechny typy hospodaření

Na české zemědělství se díváme komplexně, jako na sektor, kde je diverzita podnikání přirozená a výhodná. Rodinné hospodářství je pouze jedním ze způsobů, jakým české zemědělství funguje, ale není to jediné řešení pro stabilitu a rozvoj tohoto sektoru. Zemědělská politika musí podporovat všechny typy podniků – ať už se jedná o malé rodinné farmy nebo větší podniky.

Zemědělský svaz se dlouhodobě angažuje v podpoře všech zemědělců, kteří se snaží efektivně hospodařit, inovovat a pečovat o krajinu. Dělení zemědělců pouze na základě právní formy podniku nepřináší žádné výhody. Spíše naopak – takovýto přístup by vedl k dalšímu vyhrcození vztahů mezi zemědělci a zbytečně by vyvolal konflikty tam, kde je potřebná spolupráce.

Nejde nám o to, dělit zemědělce na různé třídy nebo typy, ale o to, jak efektivně využívat všechny dostupné nástroje podpory pro zvýšení konkurenceschopnosti českého zemědělství, zajištění potravinové bezpečnosti a podporu venkovských oblastí. Každý typ zemědělského podniku má svou roli, a to bez ohledu na to, zda je jeho základ v rodinném hospodaření nebo větší formě zemědělského podniku.

Bez odborné diskuse

Že po půl roce od platnosti definice v zákoně má SZIF podle informací z médií jen několik

příhlásek ke statusu rodinného zemědělského hospodářství, je svého druhu dobrá zpráva. A zdá se, že aktuální rozložení sil v Poslanecké sněmovně ne-

naznačuje, že by s tímto institutem měly být spojeny nějaké konkrétní výhody v dotačních schématech. To je ale situace křehká a z podstaty dočasná. Je

škoda, že původní návrh zákona nebyl podroben ani standardnímu mezíresortnímu připomínkovému řízení. Při takovémto zásahu do právní úpravy, který má potenciálně dopad na celé zemědělství, by měl být vždy podroben důkladné analýze a široké debatě s odborníky.

Problém, že loňská novela vytváří pro zemědělce nerovnost před zákonem, stále trvá, i když nový institut není aktuálně využíván nebo naplňován konkrétními opatřeními.

Myšlenka specifického právního vymezení rodinných farem mi sympatická není, ale existují oblasti, kde by podpora rodinného hospodaření mohla být prospěšná a legitimní. To by se například mohlo týkat usnadnění předávání podnikání v rámci rodiny, což by podporovalo mezigenerační přenos zkušeností a zajištění dlouhodobé stability těchto farem.

Raději spojovat než rozdělovat

Nejvíce může dosáhnout právě takový sektor, který mluví jedním hlasem. Dělení na „ro-

dinné farmy“ a „jiné podniky“ je nejen zbytečné, ale i kontraproduktivní. Pro Zemědělský svaz je důležité, aby byla zemědělská politika nastavena tak, že bude podporovat všechny formy zemědělských podniků, aniž by vytvářela umělé bariéry.

Zemědělci si zaslouží férové podmínky, které jim umožní vyrovnaný přístup k podpoře a konkurenceschopnosti. Musíme se soustředit na snížení regulací, vyjednání přijatelné budoucí SZP, adaptaci na rostoucí počet teplých dnů v roce i v našich zeměpisných polohách. K tomu je daleko rozumnější přibírat do balíčku posílení spolupráce mezi rodinnými farmami a zemědělskými podniky. Uvnitř naší členské základny se to daří většinou dobře. K tomu, aby se to dělo celostátně, je třeba, aby vláda, legislativa a všechny profesní organizace společně pracovali na vytvoření jednotného a spravedlivého rámce, který bude sloužit všem českým zemědělcům bez ohledu na jejich právní formu nebo velikost.

Martin Pýcha,
předseda Zemědělského svazu

PRÁCE, CO MÁ BUDOUCNOST!

PRO TY, CO PRÁCI HLEDÁJÍ. I PRO TY, CO JI NABÍZEJÍ.

www.pracevzemelstvi.cz

Personální agentura AgroJobs s.r.o., dceřiná společnost Zemědělského svazu ČR, propojuje zaměstnavatele se zájemci o práci v zemědělství. Ať už hledáte práci či naopak zaměstnance, stačí navštívit náš inzertní portál www.pracevzemelstvi.cz. A my pro Vás najdeme příležitosti v oblasti, která má budoucnost – v zemědělství! Připravíme pro Vás výběrové řízení na míru. Najdeme Vám ekonoma nebo třeba ředitele společnosti.

Více informací na www.pracevzemelstvi.cz nebo na www.zscr.cz